Toegang tot cultuur

Op weg naar een nieuw bestel in 2029

Raad voor Cultuur

Toegang tot cultuur

Op weg naar een nieuw bestel in 2029

Raad voor Cultuur

WAAROM NU DIT ADVIES?

Dansen, muziek maken, schilderen, fotograferen, een boek lezen, een film of serie kijken, games, design-meubelen, videokunst of mode, naar toneel, een circusvoorstelling of museum gaan; een rijk cultureel leven is waardevol voor iedereen in Nederland. De overheid maakt dat mede mogelijk, onder andere door cultuur te financieren. Maar cultuur is op dit moment niet voor iedereen in Nederland toegankelijk genoeg. Het maakt uit waar je woont of je gemakkelijk naar een voorstelling kunt gaan, een museum kunt bezoeken of zelf aan cultuur kunt doen. Voor de kansen van makers om werk te maken of om zichzelf te ontwikkelen, maakt het uit waar ze wonen of binnen welke kunstvorm ze werken. Dit vinden we als Raad voor Cultuur een probleem.

Van veel mensen die in het culturele en creatieve veld werken, horen we dat ze aanlopen tegen het stelsel voor overheidsfinanciering dat we nu hebben. Dat past niet altijd goed. De staatssecretaris heeft de Raad voor Cultuur om advies gevraagd over een nieuwe manier waarop de overheid cultuur financiert. Dat advies brengen we nu uit.

Een rijk cultureel leven is waardevol voor iedereen in Nederland.

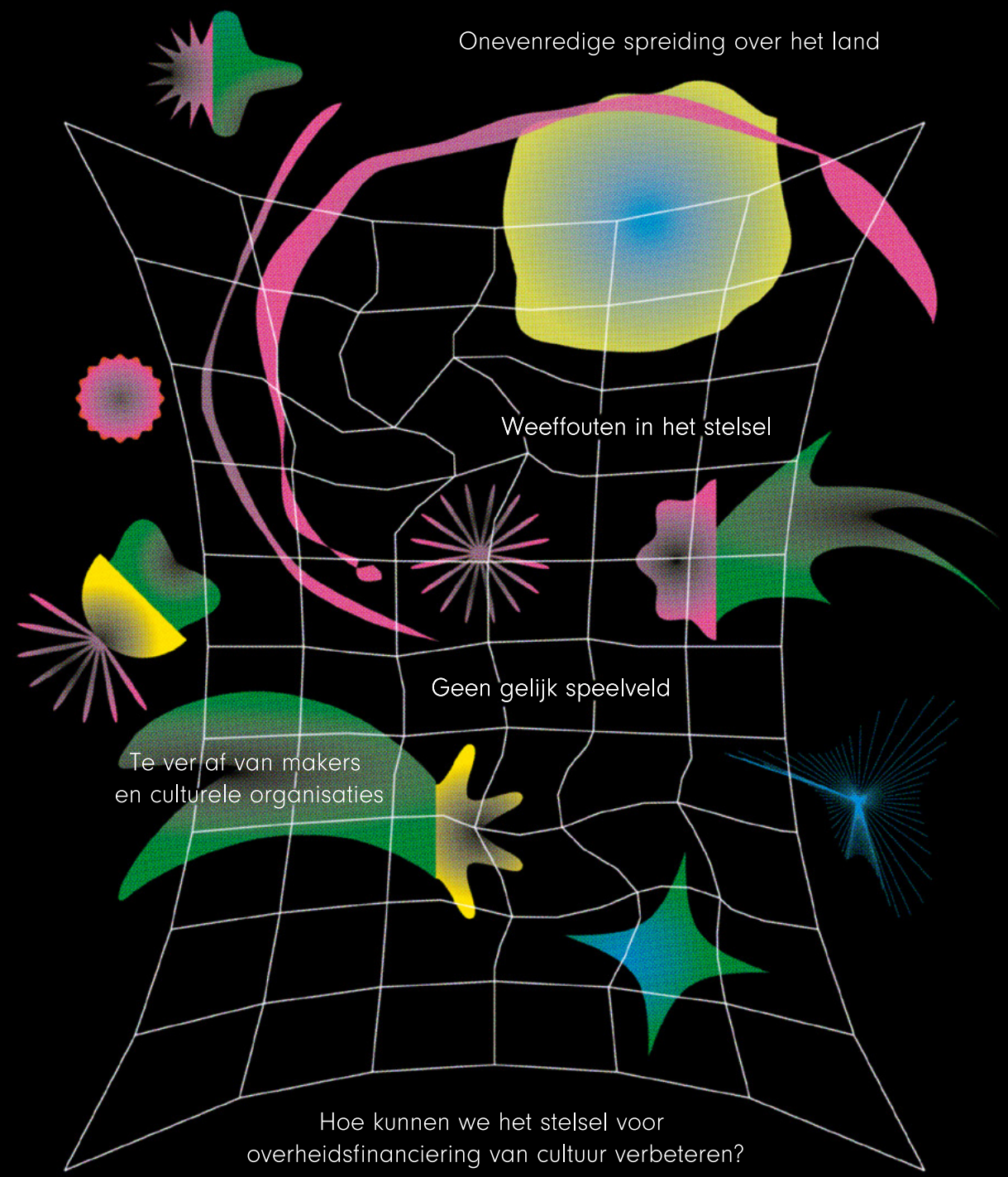

HOE IS HET NU?

Gemeenten en provincies hebben hun eigen cultuurbeleid. Het cultuurbeleid van de rijksoverheid bestaat uit meerdere delen. Zo zijn er aparte wetten en budgetten voor bibliotheken, monumenten en rijksmusea.

Dit advies gaat over het deel van het beleid dat bedoeld is om kunstenaars, ontwerpers, theatermakers, musici enzovoort te helpen om werk te maken en zich verder te ontwikkelen. En, belangrijk: hun werk met publiek te delen. Daarvoor heeft de rijksoverheid ongeveer 500 miljoen euro per jaar. Dat geld gaat naar wat we de 'culturele basisinfrastructuur' noemen. De verdeling gebeurt elke vier jaar opnieuw. Daarvoor werkt de overheid met twee pijlers.

PIJLER 1
Ruim 100 culturele organisaties krijgen rechtstreeks geld van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Denk aan grote festivals voor film, ontwerp, muziek of literatuur, dans-, opera- en theatergezelschappen, orkesten en presentatieplekken voor hedendaagse kunst. De Raad voor Cultuur adviseert het ministerie over de subsidieaanvragen van deze organisaties.

PIJLER 2
Veel andere makers en culturele organisaties krijgen geld van een van de zes rijkscultuurfondsen:

- **het Fonds voor Cultuurparticipatie,**
- **het Fonds Podiumkunsten,**
- **het Mondriaan Fonds (beeldende kunst en erfgoed),**
- **het Nederlands Filmfonds,**
- **het Nederlands Letterenfonds en**
- **het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.**

De rijksoverheid maakt mee mogelijk dat kunstenaars werk kunnen maken en delen met publiek.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Omdat kunst belangrijk is voor mensen en voor de samenleving, vinden we dat iedereen in Nederland die waarde van cultuur moet kunnen beleven. Door zelf kunst te maken, te schrijven, te musiceren, te acteren, te dansen, te ontwerpen. Of door ernaar te luisteren, te kijken, te lezen. Creatief talent moet gelijke kansen hebben om zich te kunnen ontwikkelen. Iedereen in Nederland moet toegang tot cultuur hebben. Er moet een veelzijdig aanbod zijn. En cultuur moet goed in verbinding staan met de samenleving, bijvoorbeeld door een plek te zijn voor reflectie op wat er in die samenleving speelt.

Daarom willen we cultuur in Nederland toegankelijker maken. Daarvoor is een andere manier nodig waarop de overheid cultuur financiert. De huidige manier werkt namelijk maar voor een deel van de sector goed.

We adviseren dan ook om het stelsel voor overheidsfinanciering toegankelijker te maken:

- **door meer aandacht voor cultuur in alle regio's van het land;**
- **door gelijkere kansen op financiering voor verschillende kunstvormen, soorten makers en culturele organisaties;**
- **door cultuureducatie en talentontwikkeling een stevigere plek te geven in het bestel en amateurs en professionals minder afzonderlijk te behandelen;**
- **door een minder ingewikkeld stelsel en minder administratieve druk voor makers en culturele organisaties.**

We willen dat iedereen in Nederland toegang tot cultuur heeft.

Waarde van cultuur meer tot haar recht laten komen door een toegankelijker stelsel voor financiering.

Openheid naar een breed palet aan kunstvormen, kunstpraktijken en typen makers en culturele organisaties.

Educatie, talentontwikkeling en verbinding met het amateurveld.

Meer toegesneden procedures.

Aandacht voor elke regio.

MEER AANDACHT VOOR CULTUUR IN ALLE REGIO'S VAN HET LAND

De rijksoverheid moet er meer aan bijdragen dat overal in Nederland een bloeiend cultureel leven bestaat. Nu verschilt per regio te veel welke culturele voorzieningen – zoals een museum, theater of muziekschool – er zijn en welke mogelijkheden er zijn om cultuur te bezoeken of zelf aan cultuur te doen. Het maakt te veel uit waar je woont, of je je talent kunt ontdekken en ontwikkelen, of herkenbare verhalen verteld worden. De rijksoverheid investeert namelijk vooral op plekken waar het culturele landschap al sterk is. De sterke regio's worden steeds sterker, terwijl op andere plekken de kansen en voorzieningen juist afnemen. Er wordt ook onvoldoende rekening gehouden met culturele verschillen tussen regio's.

We willen dus dat er meer aandacht komt voor *alle* regio's. Niet omdat we vinden dat overal hetzelfde te doen of te zien zou moeten zijn. Dat kan en hoeft niet. Wel omdat cultuur voor iedereen in Nederland bereikbaar en nabij moet zijn. En we willen dat de overheid als ze cultuur financiert, meer rekening houdt met waar binnen een regio behoefte aan is, hoe makers en culturele organisaties geworteld zijn in de regio waar ze gevestigd zijn, en hoe ze daar samenwerken.

Het maakt te veel uit waar je woont, of je je talent kunt ontdekken en ontwikkelen.

GELIJKE KANSEN VOOR VERSCHILLENDE KUNSTVORMEN EN MAKERS

Financiering vanuit de rijksoverheid komt nu vooral terecht bij meer traditionele kunstvormen, zoals beeldende kunst, letteren, theater en klassieke muziek. Andere delen van het culturele en creatieve veld zijn ondervertegenwoordigd. Denk aan hiphop, musical, popmuziek en jazz, circustheater, fotografie, mode, *spoken word*, *graphic novels* en gamedesign.

Zulke genres passen niet zo goed in het stelsel dat we nu hebben. Dat geldt ook voor werk waarin verschillende kunstvormen worden gecombineerd of voor makers die op andere manieren werken of zich op andere manieren organiseren dan die waar het stelsel voor is ingericht.

Voor nieuwe kunstvormen of manieren om werk te maken of te presenteren, is het moeilijk om het stelsel zoals het nu is binnen te komen.

Dat is jammer. Want al die ondervertegenwoordigde of nieuwe vormen dragen bij aan een veelzijdig aanbod. Ook kunnen mensen die niet geïnteresseerd zijn in de meer traditionele vormen, via deze kunstvormen toch met cultuur in aanraking komen.

Verschillende kunstvormen of typen makers en culturele organisaties moeten gelijkere kansen op financiering hebben. En nieuwe vormen moeten sneller toegang tot financiering kunnen krijgen. Zo willen we verbreden wie financiering van de rijksoverheid krijgt.

Kunstvormen als hiphop, musical, popmuziek en jazz, circustheater, fotografie, mode, spoken word zijn ondervertegenwoordigd.

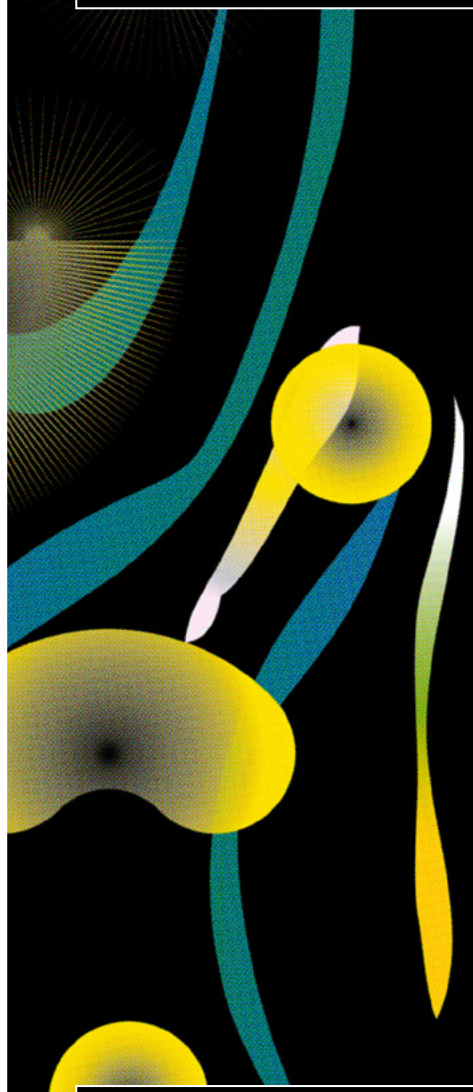

Cultuur moet voor iedereen in Nederland bereikbaar en nabij zijn.

TOEGANKELIJK DOOR EDUCATIE, TALENT-ONTWIKKELING EN VERBINDING MET HET AMATEURVELD

Jongeren komen te weinig in aanraking met cultuur. Plekken en organisaties waar jongeren aan cultuur kunnen doen en hun creatieve talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen, zijn op dit moment niet voor iedereen even toegankelijk. Bijvoorbeeld omdat er niet overal in het land zulke plekken in de buurt zijn.

Hetzelfde geldt voor talentontwikkeling. In het ene deel van het land, in de ene discipline of voor de ene fase in een culturele loopbaan zijn er wel plekken om als maker je talenten te ontwikkelen en daarin begeleiding te krijgen. In andere zijn die er niet.

Verder richt de financiering vanuit de rijksoverheid zich nu vooral op professionele makers en organisaties. In de praktijk zijn de professionele kunsten en makers niet zo strikt gescheiden van het amateurveld. Er groeien makers vanuit het amateurveld door naar een professionele beroepspraktijk en juist ook in het amateurveld komen nieuwe stijlen en vormen op.

We willen daarom cultuureducatie stevig verankeren in en rond de school, de financiering voor talentontwikkeling versterken en sterkere verbindingen tussen het amateurveld en professionals stimuleren.

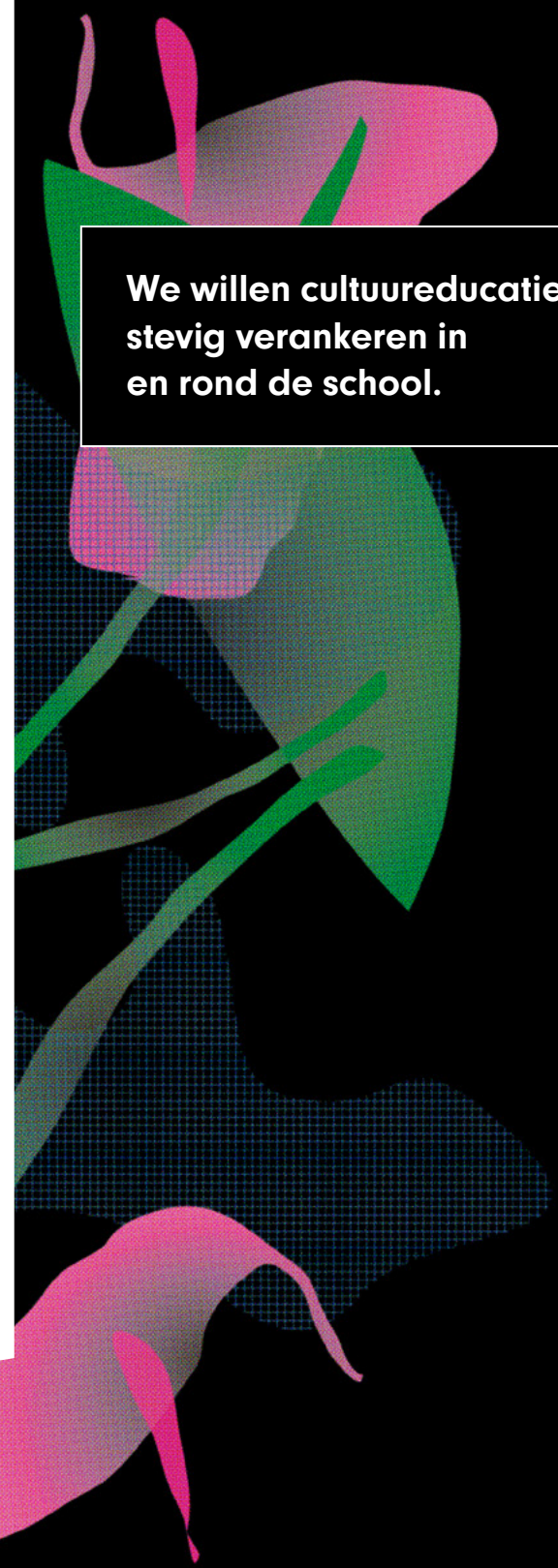

We willen cultuureducatie stevig verankeren in en rond de school.

Makers spreken niet altijd de taal die de overheid gewend is.

MINDER ADMINISTRATIEVE LASTEN EN OVERZICHTELIJKER

De manier waarop de overheid cultuur financiert en de (aanvraag)procedures die daarbij horen, vragen nu best veel van makers en culturele organisaties.

Het is belangrijk dat er goede procedures zijn. Dat zorgt voor een zorgvuldige en eerlijke verdeling van geld. Verantwoording hoort daar ook bij. De belastingbetaler heeft er recht op te weten wat er gebeurt met publiek geld.

Maar de manier waarop je financiering aan kunt vragen en hoe je je moet verantwoorden, staan best ver af van de praktijk van veel makers en culturele organisaties. Zij werken zelf anders en spreken ook niet altijd de taal die de overheid gewend is. Sowieso is het huidige systeem heel erg gebouwd op taal. Zo bevoordeelt het makers en organisaties die er al ervaring mee hebben en de overheidstaal spreken.

Het stelsel zit ook niet altijd logisch in elkaar, waardoor makers en culturele organisaties niet zo goed weten bij welk loket ze moeten zijn. Als makers of organisaties financiering krijgen van verschillende overheden (bijvoorbeeld de rijksoverheid en een gemeente) hebben ze daarnaast vaak te maken met verschillende regels en eisen.

We willen daarom het stelsel verlichten door het overzichtelijker te maken en door te werken met andere manieren van aanvragen, beoordelen en verantwoorden. Manieren die minder administratieve druk opleveren en die beter passen bij de makers en organisaties waarvoor de financiering bedoeld is.

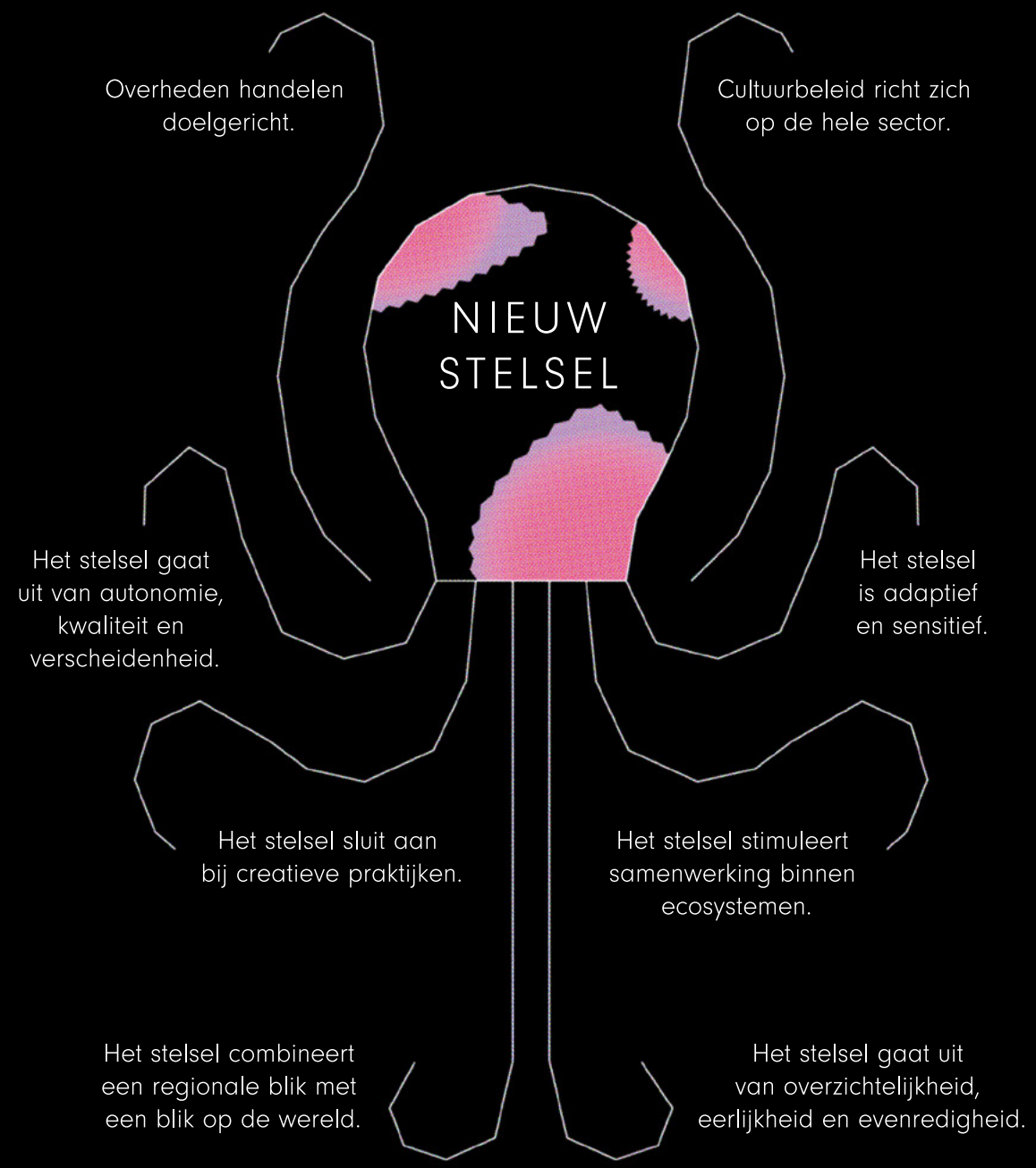

HOE KAN EEN NIEUW STELSEL ER DAN UITZIEN?

Om deze knelpunten op te lossen, komen we met voorstellen voor hoe een nieuw en meer toegankelijk stelsel eruit zou kunnen zien.

We adviseren bewust geen aanpassingen aan het huidige stelsel. Dat zou knelpunten die we nu tegenkomen, onvoldoende oplossen. We kiezen voor een nieuw stelsel. Tegelijkertijd heeft het huidige stelsel ook goede kanten. Die komen in een nieuw stelsel terug.

Ook hebben we er niet voor gekozen om een nieuw stelsel gedetailleerd uit te tekenen, inclusief de precieze organisaties die de overheid zou moeten financieren en de precieze bedragen die daar bij zouden horen. In plaats daarvan doen we een aantal voorstellen die samen een schets vormen voor een nieuw stelsel. Dat is de basis voor een gesprek over de uitwerking, samen met de culturele sector, de andere overheden en andere belanghebbenden.

Leg de zorg van Rijk, provincies en gemeenten voor cultuur vast in de wet.

STEM DE TAKEN VAN DE VERSCHILLENDE OVERHEDEN BETER AF EN LEG ZE VAST IN DE WET

De rijksoverheid, provincies en gemeenten moeten meer samenwerken. De verschillende overheden moeten nieuwe afspraken maken over hoe zij samenwerken op het gebied van cultuurbeleid. Er moet goed worden afgesproken wie waar verantwoordelijk voor is.

We stellen voor deze afspraken op te schrijven in een nieuwe wet: de Kaderwet Cultuur. De zorg die provincies en gemeenten dragen voor cultuur moet worden vastgelegd in die wet. Zo'n wet is alleen te maken als de overheden samen een helder beeld hebben van het doel van het cultuurbeleid en welke rollen en verantwoordelijkheden daarvoor nodig zijn bij de verschillende overheden.

Om met elkaar beter cultuurbeleid te kunnen voeren, stellen we voor dat de overheden samen een tienjarenvisie op cultuur in Nederland ontwikkelen.

STEL ÉÉN LANDELIJK CULTUURFONDS IN

We stellen voor om één enkel landelijk cultuurfonds in te richten. Dat fonds gaat over alle financiering voor makers en culturele organisaties vanuit de rijksoverheid. Dit fonds komt in de plaats van de zes rijkscultuurfondsen die er nu zijn; en van subsidies vanuit het ministerie. Zo zijn alle disciplines bij hetzelfde landelijke fonds ondergebracht en ontstaat er eenheid in wie verantwoordelijk is voor de financiering.

Omdat de financiering voor makers en kunstinstellingen nu per discipline tussen de fondsen is verdeeld, vallen er makers en kunstinstellingen buiten de boot. Bijvoorbeeld omdat ze interdisciplinair willen werken of werken binnen een kunstdiscipline die niet zo goed past bij de focus van een gespecialiseerd fonds.

Bij één sectorbreed fonds gebeurt dat veel minder, omdat het fonds zicht heeft op alle disciplines en vooral ook op de raakvlakken en grijze gebieden tussen die disciplines. Zo'n fonds houdt gemakkelijker overzicht op wat er op cultuurgebied wel en niet in Nederland gebeurt, op waar er extra ondersteuning nodig is en op de verscheidenheid aan manieren waarop die ondersteuning gegeven kan worden.

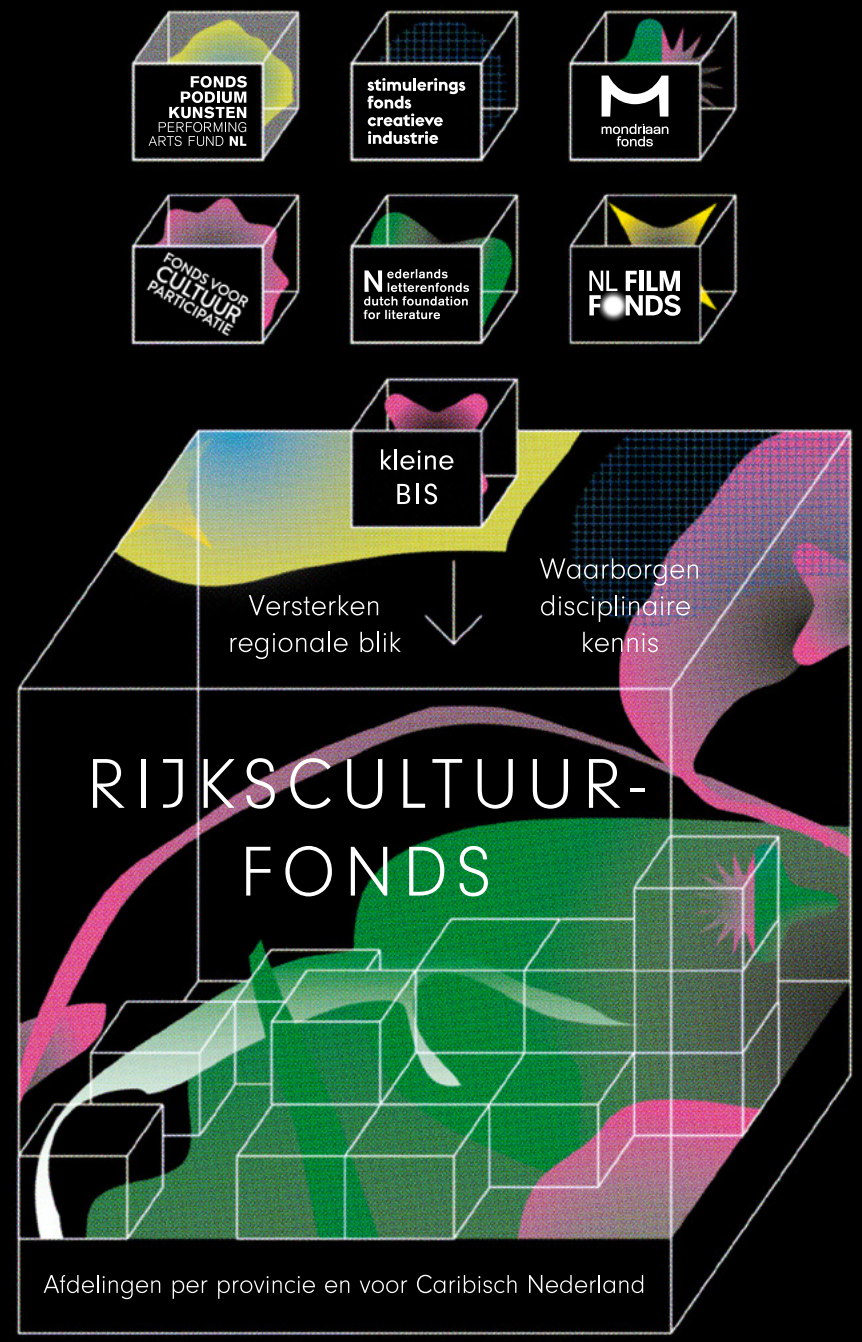

Bij één sectorbreed fonds vallen er minder makers en instellingen tussen wal en schip.

Fondsafdelingen kunnen beter inspelen op waar binnen een regio behoefte aan is en op wat daar herkenbare verhalen zijn.

RICHT BINNEN HET LANDELIJK FONDS AFDELINGEN IN MET PROVINCIES ALS WERKGEBIED

Het is voor de toegankelijkheid van het stelsel ook belangrijk dat bij de beslissingen over subsidie meer oog komt voor de verschillende regio's. Daarom stellen we voor om binnen het fonds per provincie en voor Caribisch Nederland een afdeling in te richten, waar makers en culturele organisaties die in de provincie gevestigd zijn of er werken, financiering kunnen aanvragen. Omdat de provinciale fondsafdeling dichter bij het regionale cultuurveld staat, is er meer lokaal maatwerk mogelijk en draagt het geld van het Rijk meer bij aan bijvoorbeeld voorstellingen en tentoonstellingen en aan voorzieningen (zoals theaters en musea) in de verschillende regio's.

Door te werken met provinciale fondsafdelingen kunnen beslissingen over financiering genomen worden met meer kennis van wat in verschillende regio's precies nodig is voor een sterk cultureel ecosysteem en hoe de samenwerking binnen die regio kan worden versterkt. Niet elk gebied heeft immers hetzelfde nodig en niet alle bewoners van Nederland hebben behoefte aan dezelfde verhalen, voorstellingen of tentoonstellingen.

Het landelijke fonds kan zicht houden op hoe het culturele veld er voor het hele land uitziet, op hoe de verschillende regio's samenwerken en op of er geen gaten vallen in voorzieningen die nodig zijn om disciplines te laten bloeien. Het landelijk fonds kan de afdelingen ook helpen met gespecialiseerde kennis die niet in elke provincie te vinden is.

WERK VANUIT EEN BREED BEGRIP VAN KUNST

Om te zorgen dat het stelsel meer toegankelijk is voor meer verschillende soorten makers en kunstinstellingen moet er opnieuw nagedacht worden over wat onder 'kunst' wordt verstaan. Er zijn zoveel verschillende genres, stromingen en opvattingen in de kunst dat er niet een enkele definitie kan worden gegeven van wat kunst is.

Het huidige stelsel is gebaseerd op een nogal smalle definitie van wat kunst is, waarbij vooral vanuit de bestaande disciplines wordt gedacht. Sommige disciplines worden daarbij niet als 'kunst' gezien. Ook heeft het huidige stelsel moeite met manieren van werken die disciplines combineren, of met makers en instellingen die sociaal-artistiek werk maken. Daardoor vallen makers en organisaties die werken buiten het traditionele idee van wat kunst is, nog te vaak buiten de boot. Om dat te voorkomen is een bredere blik nodig op wat als kunst wordt gezien. Dat doet meer recht aan hoe het culturele veld er op dit moment uitziet en maakt het culturele leven in Nederland ook meer toegankelijk voor een breder publiek dan nu het geval is.

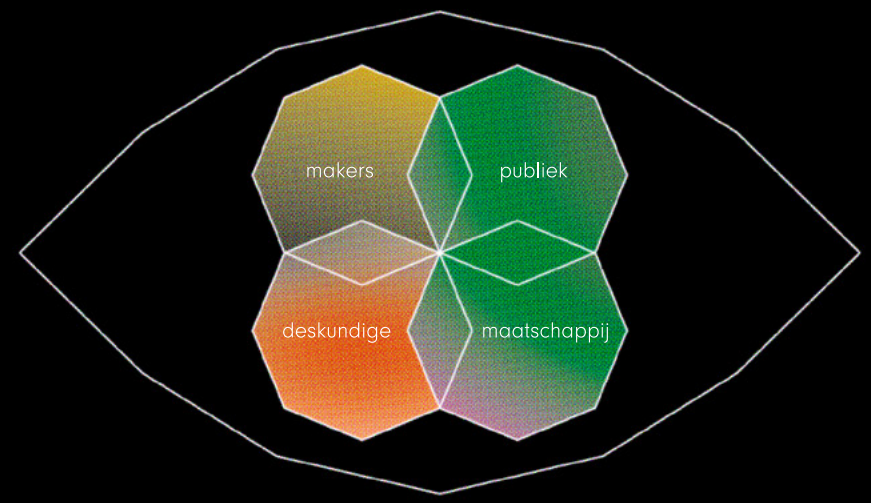

Er is een bredere blik nodig op wat kunst is.

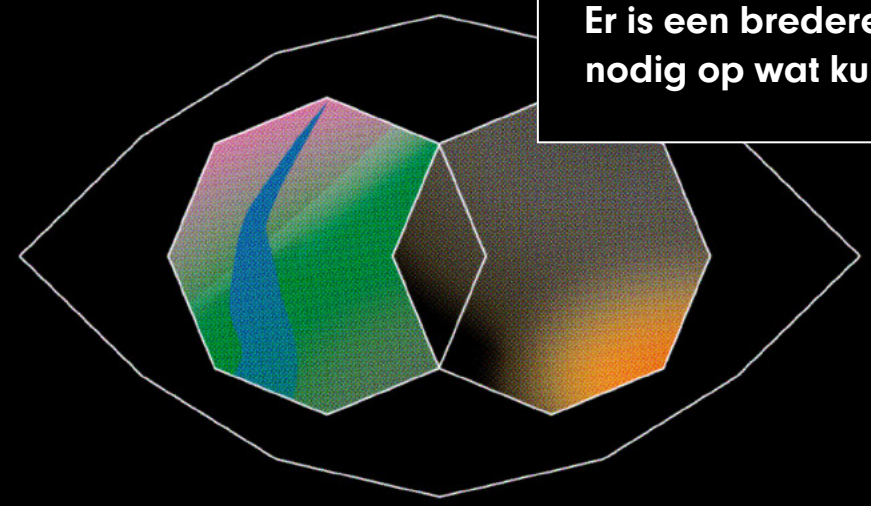

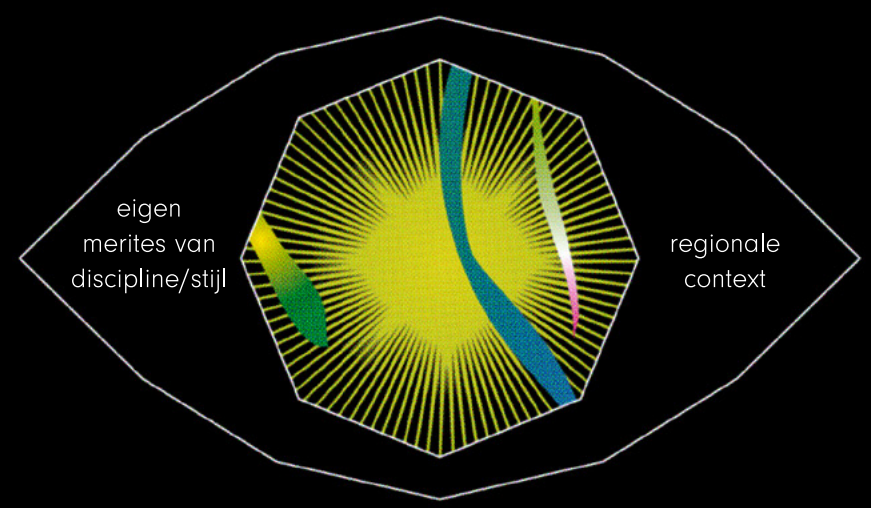

Artistieke kwaliteit kan ook in een bredere context worden bekeken.

WERK VANUIT EEN BREDER BEGRIP VAN KWALITEIT

Bij de beoordeling van artistieke kwaliteit wordt op dit moment de nadruk gelegd op de mening van kunstenaars en kunstexperts.
We vinden het belangrijk dat in een nieuw stelsel ook andere manieren van kijken worden meegenomen.
Je kunt je bijvoorbeeld afvragen hoe een kunstwerk straks een publiek gaat aanspreken. Of hoe het bij kan dragen aan het nadenken over een bepaald onderwerp. Ook dat zijn aspecten van artistieke kwaliteit.

Het Nederlandse cultuurveld kent heel veel genres en stromingen. Wat in de ene stroming als 'goede kunst' wordt ervaren, is dat misschien niet in een andere. Daarom vinden we dat kwaliteit vooral ook binnen de juiste context moet worden gezien. Het heeft bijvoorbeeld weinig zin om de kwaliteit van producties van een hiphopcollectief te bepalen met de maatstaven van klassiek ballet. Ook op andere manieren zou artistieke kwaliteit in een bredere context kunnen worden bekeken. Bij bijvoorbeeld sociaal-artistiek werk is de kwaliteit van de samenwerking tussen maker en de doelgroep waarmee wordt gewerkt, net zo belangrijk als de kwaliteit van het artistieke eindproduct.
Die bredere context geldt ook voor regionale verschillen. Sommige onderwerpen, verhalen of vormen van kunst zijn in de ene regio belangrijker of spreken meer mensen aan dan in de andere. De bevolkingssamenstelling of hoeveel mensen er op een bepaalde plek wonen, beïnvloedt wie je met welke activiteiten kunt bereiken. De regionale context is, kortom, ook belangrijk bij het beoordelen van subsidieaanvragen.

VARIEER MEER IN INSTRUMENTEN VOOR FINANCIERING EN WERKWIJZEN

Het stelsel is er voor een sector die heel veel verschillen kent. Om recht te doen aan die verscheidenheid is meer variatie nodig in vormen van financiering en in procedures. Die vormen en procedures moeten bovendien nog meer worden toegesneden op de praktijk van de makers en organisaties waarvoor de financiering bedoeld is. We stellen voor om bij aanvragen, beoordelen en verantwoorden meer rekening te houden met hoe in het culturele veld wordt gewerkt en met de grote variatie aan makers en organisaties.

Makers en culturele organisaties zouden binnen het nieuwe stelsel moeten kunnen kiezen welke functie ze willen vervullen. Niet iedereen hoeft alles te doen. Gaat een instelling talent ondersteunen? Educatieactiviteiten organiseren? In een stelsel zouden ze op zulke functies moeten kunnen intekenen. Financieringsvormen zouden minder vastgezet moeten worden op bepaalde disciplines of organisatievormen.

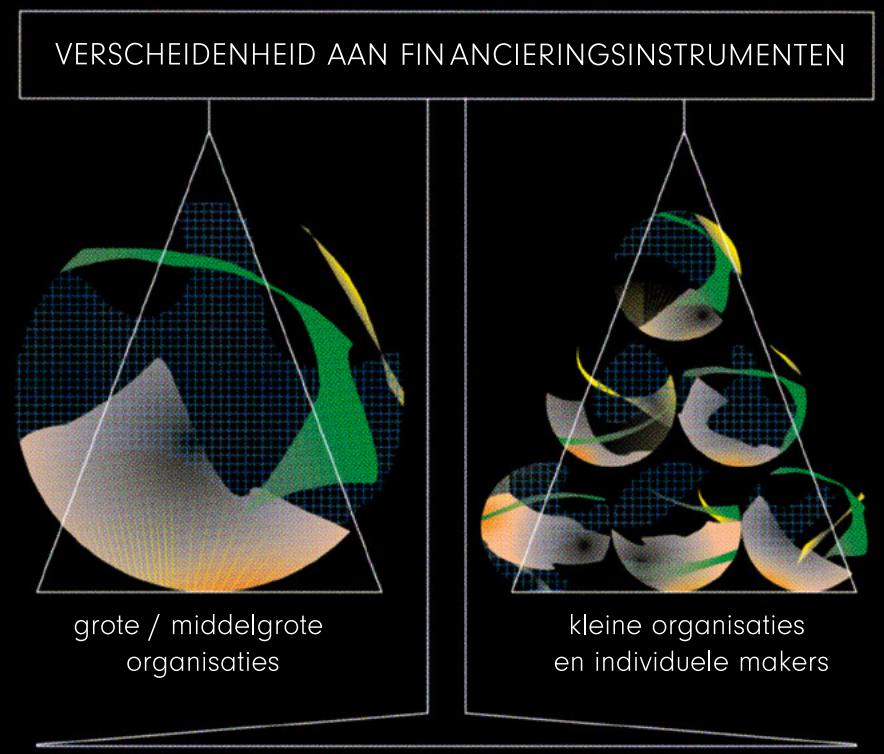

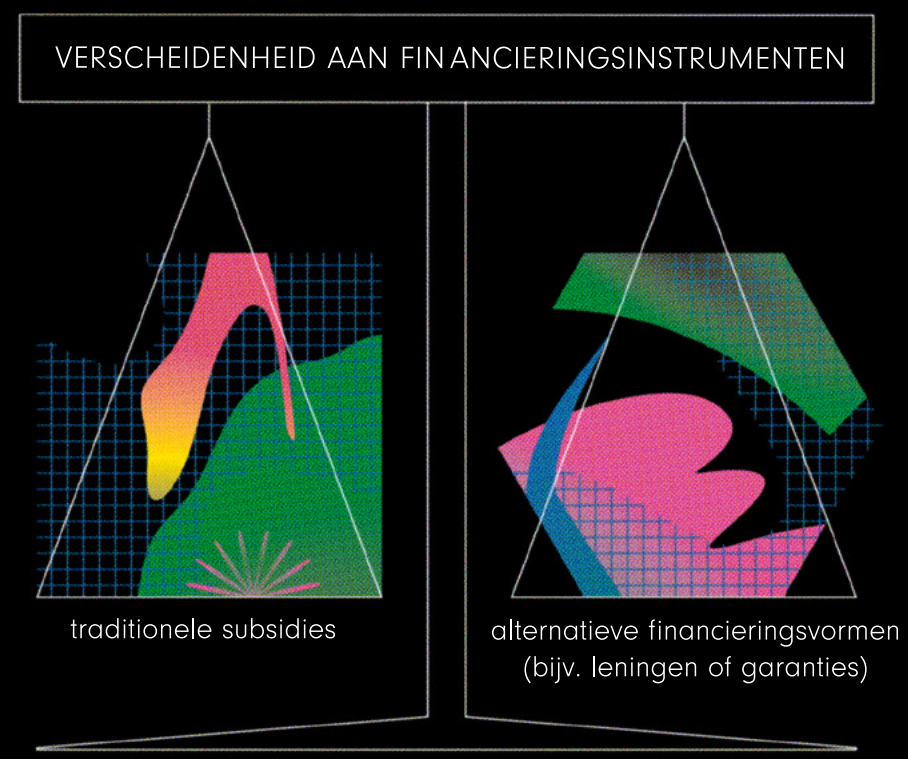

Een nieuw stelsel moet een goede balans kennen tussen financiering voor grote instellingen, kleinere organisaties en individuele makers. Verschillende soorten makers en organisaties hebben ook verschillende behoeften als het gaat om financiering. Daarom vinden we dat de overheid makers of culturele organisaties op verschillende manieren moet financieren. Denk, naast subsidie, bijvoorbeeld aan garanties of leningen.

Het nieuwe stelsel houdt ook rekening met makers en organisaties die hun weg naar financiering (nog) niet kunnen vinden. Bijvoorbeeld omdat ze niet weten dat ze in aanmerking komen of omdat de procedure te talig is. Aanvraagprocedures zouden minder kunnen leunen op geschreven taal en meer op persoonlijk contact. Overheden kunnen ook betere informatie en voorlichting geven over de mogelijkheden die er zijn voor financiering.

Als makers of culturele organisaties achteraf moeten uitleggen wat ze met het geld hebben gedaan, zou die verantwoording bijvoorbeeld meer kunnen gaan over wat je wilde bereiken en of dat gelukt is. Heeft de kunst bijvoorbeeld mensen geraakt of tot denken aangezet?

Financiering moet meer rekening houden met de verscheidenheid binnen het culturele veld.

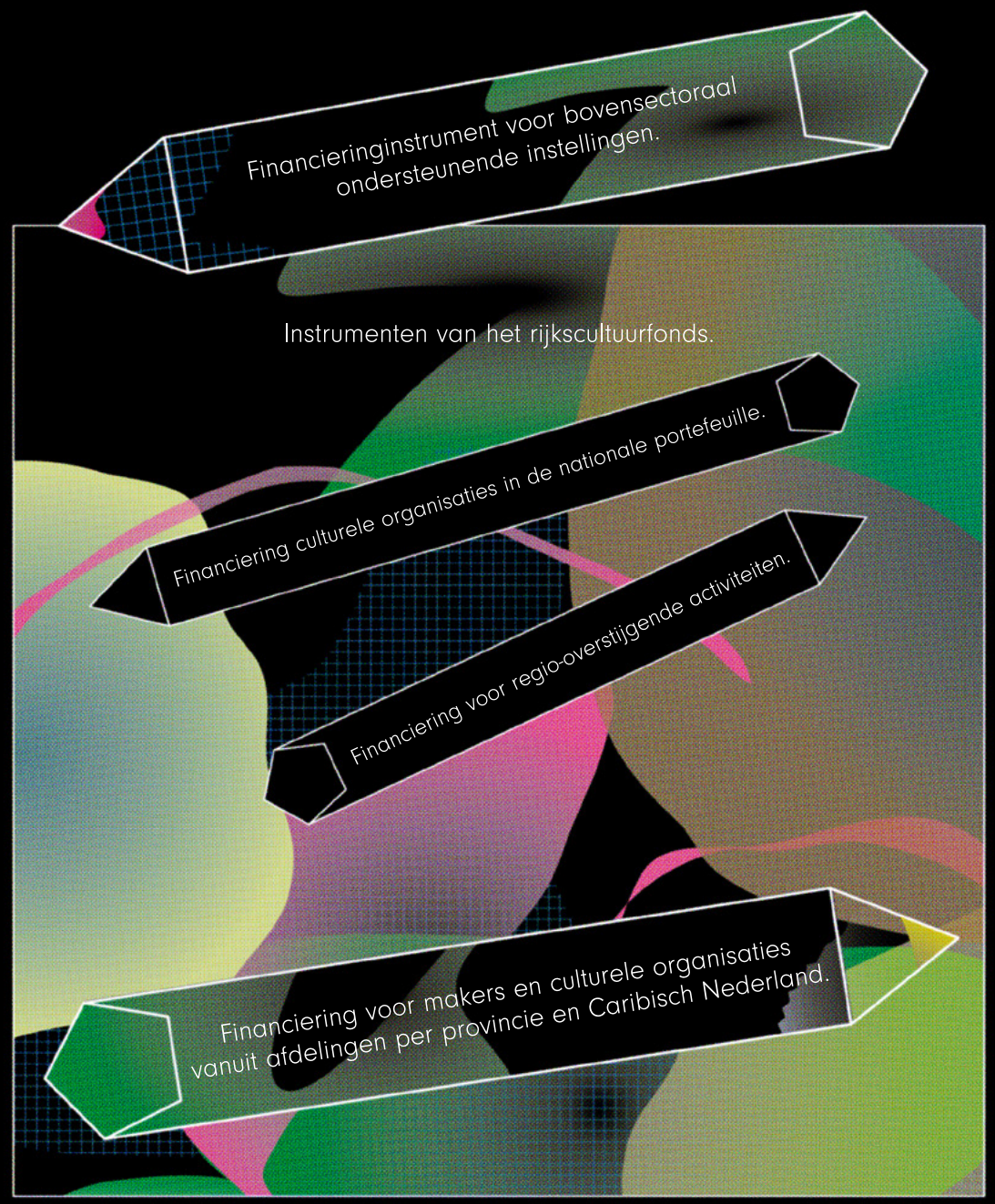

Verstrek laagdrempelige informatie over financiering.

Varieer meer in vormen voor aanvragen en beoordelen.

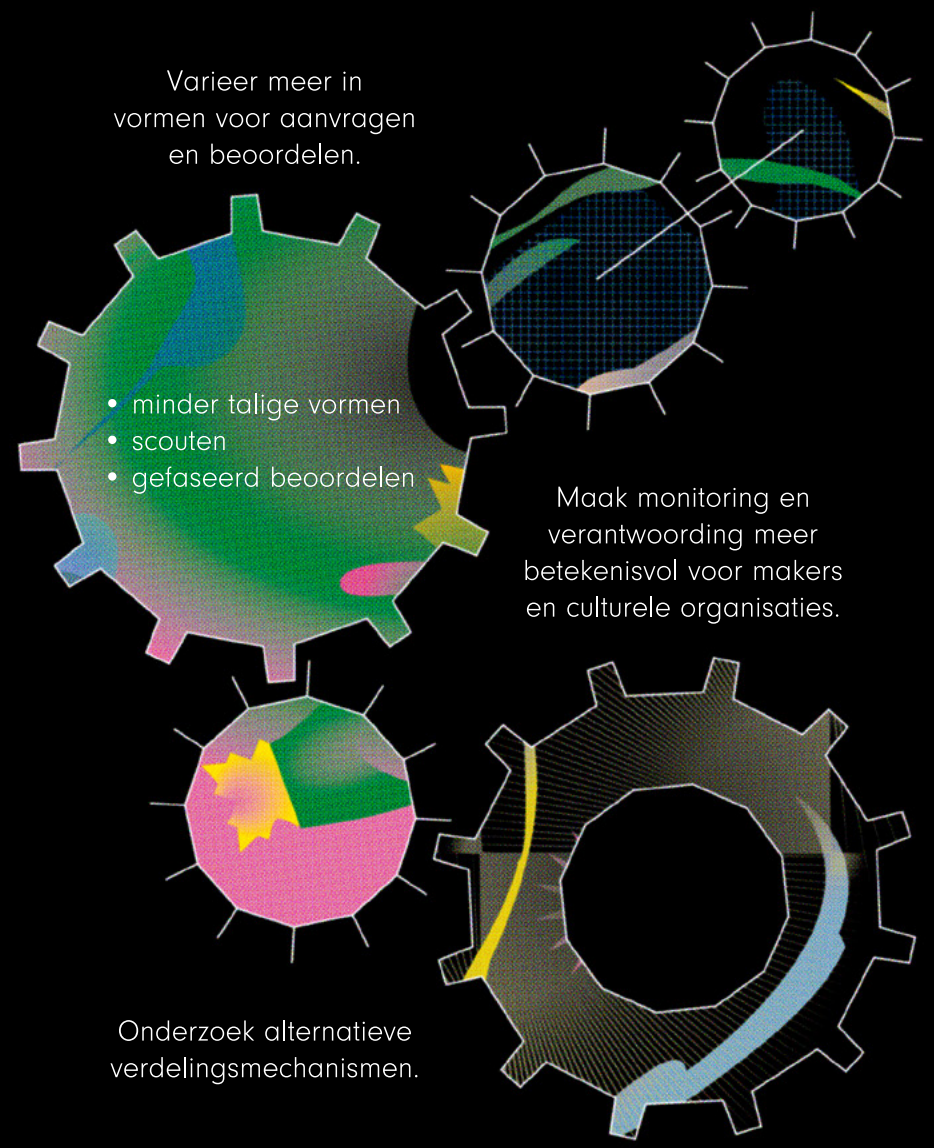

Maak monitoring en verantwoording meer betekenisvol voor makers en culturele organisaties.

Onderzoek alternatieve verdelingsmechanismen.

BETREK EEN BREDE GROEP MENSEN BIJ BEOORDELEN EN BESLISSEN

Er zijn veel mensen betrokken bij beslissingen over hoe het stelsel eruitziet en over wie toegang krijgt tot financiering. Het gaat dan om medewerkers van de overheid en leden van beoordelingscommissies, maar ook om de mensen die bij de culturele organisaties werken. Op al die plekken moeten, naast relevante kennis, verschillende stemmen en perspectieven aanwezig zijn. Dat zorgt ervoor dat de stemmen die nu nog niet gehoord worden, of perspectieven die nu nog niet worden meegenomen, ook aan de tafel zitten waar de beslissingen worden genomen. Daarom moeten zowel overheden als culturele organisaties werk maken van diversiteit in de breedste zin van het woord.

We denken ook dat het zou helpen als culturele organisaties zorgen voor voldoende doorstroom in de eigen gelederen. Bijvoorbeeld directieleden zouden slechts een bepaalde termijn mogen blijven zitten, om zo ruimte te maken voor nieuw talent en een frisse blik. Ook dat zorgt ervoor dat er steeds nieuwe perspectieven en stemmen aan tafel zitten.

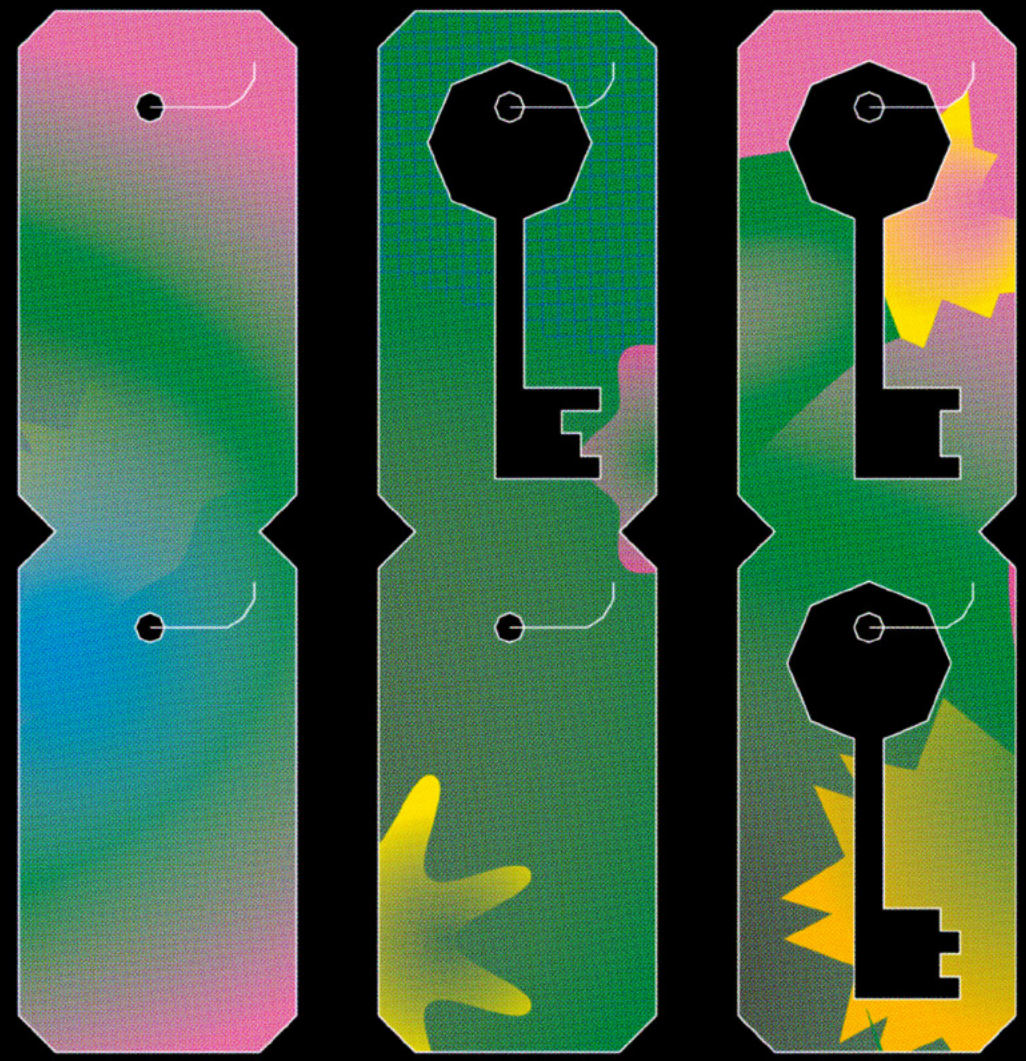

Borg meerstemmigheid.

Zorg voor regelmatige doorstroming.

Bevorder diversiteit en inclusie op sleutelposities.

Stemmen die nu nog niet gehoord worden moeten ook aan tafel zitten waar de beslissingen worden genomen.

OM HET GOED TE DOEN, IS EXTRA BUDGET NODIG

We vinden dat verandering nodig is, omdat het huidige stelsel niet meer voldoet en te weinig toegankelijk is. Daarvoor is ook extra budget nodig. De overgang van het ene stelsel naar het andere kost nu eenmaal geld. Maar daar komt nog iets bij. Om cultuur toegankelijker te maken én het moois dat we nu hebben te koesteren, is structureel extra geld nodig. We denken aan 200 miljoen euro per jaar.

Een eerlijkere verdeling van financiering en aanbod tussen de verschillende regio's kost extra geld, als je wilt voorkomen dat meer aandacht voor alle regio's ten koste gaat van het aanbod dat er nu al is.

In het nieuwe stelsel komt financiering terecht bij een breder deel van de sector. Zo doen we recht aan de toegenomen verscheidenheid aan kunstuitingen. Daarmee wordt cultuur voor iedereen in Nederland aantrekkelijker en toegankelijker. Ook met extra budget zal er niet voor iedere aanvrager financiering zijn. Maar er is extra budget nodig om dat meer diverse aanbod aan kunst mogelijk te maken en verschillende genres zich te laten ontwikkelen.

HOE NU VERDER?

Dit advies is een stap om tot een nieuw stelsel te komen richting 2029. Er is nog veel werk te doen voordat we een nieuw stelsel hebben.

In aanloop naar de invoering van een nieuw stelsel per 1 januari 2029 is nog veel uitwerking nodig. De raad adviseert om de sector te betrekken bij die uitwerking en zo de creativiteit van makers en van culturele organisaties te benutten om cultuur toegankelijker te maken.

Om na dit advies weer een stap verder te komen, vinden we het belangrijk dat er getest, verkend en geëxperimenteerd gaat worden, bijvoorbeeld met nieuwe manieren van beoordelen en aanvragen. Daarmee kan nu al begonnen worden.

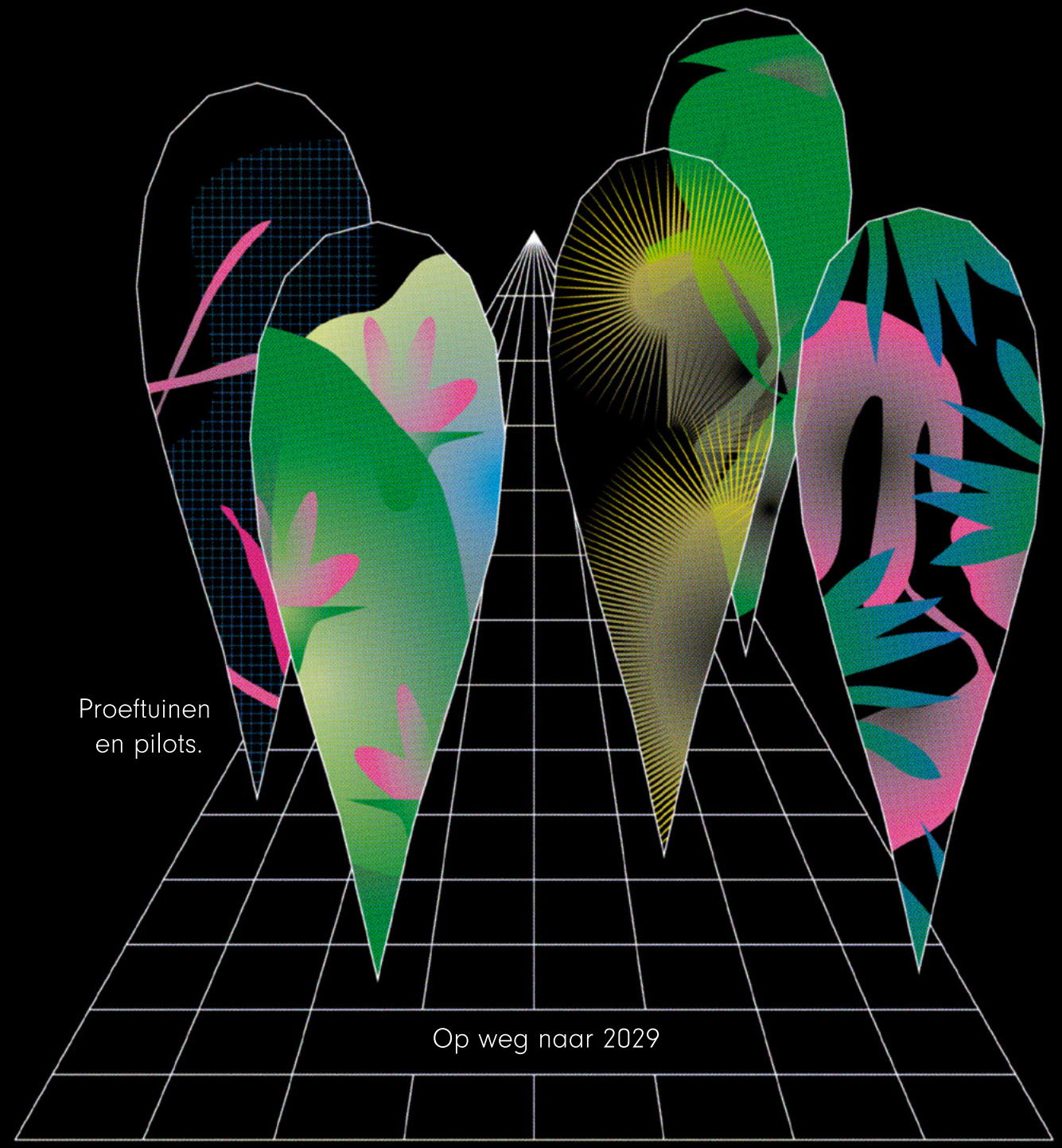

Betrek steeds het hele culturele veld, in de volle breedte.

HOE ZIJN WE TOT DIT ADVIES GEKOMEN?

Dit advies is op een bijzondere manier tot stand gekomen. Het komt onder andere voort uit een brede roep om verandering vanuit de culturele sector. We hebben het veld nadrukkelijk betrokken en van de creativiteit uit de culturele sector gebruikgemaakt via zogenoemde designteams. Juist om met hen te komen tot frisse nieuwe ideeën. In totaal hebben zo'n 400 mensen uit de sector meegewerkt of inbreng geleverd voor het advies. Van makers tot artistiek en zakelijk leiders uit de sector, wetenschappers en mensen die zich bij gemeenten en provincies met cultuur bezighouden. Dat heeft een enorme ideeënrijkdom opgeleverd.

In 2021 is al begonnen met een verkenning van hoe een mogelijk adviestraject over een nieuw bestel eruit zou kunnen zien. Daarvoor hebben we een studie gedaan naar de geschiedenis van het cultuurbeleid en hebben we ook de bestaande knelpunten geïnventariseerd. Dat resulteerde in de verkenning Beweging in het bestel (2022).

In de volgende fase hebben we het culturele veld nadrukkelijk betrokken via zogenoemde designteams, die binnen de thema's 'verbreden', 'verspreiden', 'vitaliseren' en 'verlichten' bouwstenen voor een nieuw stelsel ontwikkelden. Voor deze teams streefden we naar een zo gevarieerd mogelijke mix van mensen uit het veld. Ook zijn een aantal expertisegroepen aan de slag geweest – met experts op het gebied van onder andere financiering – en hebben we een grote werkconferentie gehouden. Met focusgroepen Caribisch Nederland is nagedacht over wat daar nodig is voor cultuur. De raad heeft al die inbreng vervolgens gebruikt om tot dit advies te komen.

COLOFON

De Raad voor Cultuur is het wettelijke adviesorgaan van de regering en het parlement voor alles wat te maken heeft met kunst, erfgoed en media.
De raad adviseert over beleid en over subsidieaanvragen. De raad is bij wet ingesteld en bestaat uit acht leden, die door de regering zijn benoemd.
De raadsleden werken op verschillende plekken in de culturele en creatieve sector.

RAAD VOOR CULTUUR